

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 405)

Adli Sicil Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/524)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2202/05544

6.12.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.11.1988 tarihinde kararlaştırılan "Adli Sicil Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Meri 6.4.1944 tarihli ve 4664 sayılı Adli Sicil Kanunu, 44 yıldır uygulanmaktadır.

Tasarı hazırlanırken;

— 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 12 nci maddesinin (e) bendinde; Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne, adli sicil ve istatistik hizmetlerinin yerine getirilmesi için, "Bilgi İşlem Sistemi"ni kurmak ve geliştirmek görevinin verildiği,

— İnsan gücüne dayalı adli sicil çalışmalarının arzu edilen düzeyde gerçekleştirilmesinde büyük zorluklar bulunduğu,

— 4664 sayılı Kanununun 44 yıllık uygulamasında bazı kanunî boşlukların kendisine gösterdiği, Hususları dikkate alınmıştır.

Bu çerçevede hazırlanmış olan Tasarıda;

1. Adli sicille ilgili bilgilerin sadece doğum yeri esasına göre tutulması,
2. Meri Kanunda yer almayan ancak, adli sicil kayıtlarına dahil edilmesine fayda mülahaza olunan bazı bilgilerin de adli sicil bilgileri arasına alınması,
3. Bugün mevcut bulunan mahallî adli sicillerden ayrı olarak, Adalet Bakanlığınca belirlenecek Cumhuriyet savcılıkları nezdinde, birden çok mahallî adli sicilin birleştirilmesi suretiyle teşkil edilecek "Bölgesel adli sicil"lerin kurulması,
4. Meri Kanuna göre, silinmesi mümkün bazı suçların 18 yaşından küçükler tarafından işlenmesi halinde silinmesine imkân verilmesi,
5. Adli sicillerden çıkarılması gereken bilgilerin, Türk Hukuk Mevzuatı çerçevesinde gerekli hallerde kullanılmasını temin için belli bir sistem dahilinde muhafaza edilmesi,
6. Adli sicille ilgili bilgilerin, bilgisayar tekniğiyle toplanıp muhafaza edilmesi ve talep vukuunda aynı sistemin kullanılması suretiyle ilgililere ulaştırılması,

7. Meri Kanunda yer almakla beraber, yönetmelikle düzenlenmesi mümkün bulunan hususların Tasarı kapsamına alınmaması, öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Tasarının 1 inci maddesinde Tasarının hazırlanmasındaki amaca ve Tasarının kapsamına işaret olunmaktadır.

2. Tasarının 2 nci maddesinde, Merkezî Adli Sicilin, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü bünyesinde tutulacağı hükme bağlanmış, yurt dışında doğmuş olan Türk vatandaşları ile Türkiye'de suç işlemiş olan yabancıların kayıtlarının da merkezî adli sicile geçileceği öngörülmüştür.

3. Tasarının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında; gerek bölgesel, gerekse mahallî adli sicillerin, hükümlülerin doğum yerleri esas alınmak suretiyle o yerdeki Cumhuriyet savcılıkları tarafından tutulacağı ifade olunmuştur.

Bu yürürlükte bulunan 4664 sayılı Adli Sicil Kanununa göre, Cumhuriyet savcılıkları Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından kendilerine gönderilen adli sicil bültenlerini tetkik ederek, memuriyet bölgeleri dahilinde doğmuş veya o yer nüfusuna kayıtlı bulunan şahıslara ait haberleri derlemekte ve belli bir sistem içinde muhafaza etmektedirler. Uygulamada ise, genellikle nüfusa kayıtlı bulunan yer esas alınarak mahallî adli sicillerin tutulduğu müşahade edilmektedir.

Bu durumda, haklarında sabıka kaydı bulunan kişilerin, nüfusa kaydedildikleri yeri, nakli nüfus yoluyla değiştirilmeleri halinde, nüfusa kaydedildikleri yeni yerleşim yerlerindeki mahallî adli sicillerde, sabıkalı olmadıklarına dair kayıt almaları mümkün olabilmektedir. Bu sebeple, kişilere ait adli sicil kayıtlarının, zaman içinde değişkenlik göstermesine imkân vermemek ve kötü niyetli davranışları engellemek için bu düzenleme yapılmış ve mahallî adli sicillerin, nüfusa kayıt yerine göre değil, sadece doğum yeri esasına göre tutulması suretiyle muhtemel kötü niyetli davranışların önlenmesi, adli sicil kayıtları arasında birlik, beraberlik ve istikrarın sağlanması, adli sicil kayıt işlemlerinin basitleştirilmesi amaçlanmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında bölgesel adli sicillerin kurulacağı yerlerin ve bu yerlere bağlanacak mahallî adli sicillerin Adalet Bakanlığınca tespit edilmesi esası getirilmiştir.

Bilindiği gibi, meri Adli Sicil Mevzuatına göre adli sicil, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü bünyesinde ve mahallî Cumhuriyet savcılıkları nezdinde bulunan mahallî adli sicillerde tutulmaktadır.

Ancak, mahallî adli sicillerin, kendi aralarında gruplaştırılarak kendi fonksiyonlarını yine sürdürmek kaydıyla, ayrıca belli bölgelere bağlanmaları, adli sicil bilgilerinin aktarılmasını daha süratlendireceği görüşünden hareketle teşkili öngörülen bölgesel adli sicillerin kurulacağı yerler ile bu yerlere bağlanacak mahallî adli sicillerin Adalet Bakanlığınca belirlenmesi uygun görülmüştür.

Yapılan yeni düzenlemeyle, Bakanlığın, zaman içinde ve işin icabına göre bölgesel adli sicillerin adedini artırıp azaltabilmesi mahallî sicillerden, uygun gördüklerini, bağlı oldukları bölgesel adli sicilden, başka bir bölgesel adli sicile bağlayabilmesi mümkün kılınmıştır.

4. Tasarının 4 üncü maddesinde adli sicillere geçirilecek bilgiler, sayılmak suretiyle gösterilmektedir.

Madde düzenlenirken, meri kanunda yer almayan bazı bilgilerin de adli sicil bilgileri arasına alınacağına dair sarıh bir hüküm getirilmesi öngörülmüştür.

Buna göre, bugünkü mevzuat çerçevesinde adli sicile intikal edeceği hükme bağlanmamış olan;

— Anayasa Mahkemesince Yüce Divan sıfatıyla verilen kararların,

— Özel kanunları uyarınca Yargıtayda yargılanan bazı memurlar hakkında Yargıtayca verilen hükümlerin,

— Mahkemelerce, para cezalarının hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrildiği hallerde, para cezasının infazının tamamlandığı tarihin,

adli sicillere geçirileceği sarıh olarak ifade edilmiş, böylece Kanunda bulunan önemli bir noksanlık giderilmiş olmaktadır.

Diğer taraftan, meri kanunda sadece 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 402 ve 403 üncü maddelerine göre verilen eski hüküm ve kararlarda değişiklik yapan kararın adli sicile geçirileceği ifade edilmişken maddenin (D/c) bendindeki yeni düzenlemede 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa göre verilen eski hüküm ve kararlarda değişiklik yapan kararların da adli sicile geçirileceği hususuna açıklık kazandırılmıştır.

Bundan ayrı olarak, Türk adli ve askerî mahkemelerince verilecek kesinleşen disiplin cezaları ile sırf askerî suçların adli sicillere geçirilmeyeceği hususu açık bir şekilde maddenin (A/a) bendinde belirtilmiştir.

Getirilen bu düzenlemede geçen "sırf askerî suç" deyimini, Askerî Ceza Kanunu dışında hiçbir kanunun cezalandırmadığı ve yalnız askerler tarafından işlenebilen suçları ifade etmek üzere kullanılmıştır. Askerî Ceza Kanununun 66 ve 136 ncı maddeleri bu tür suçlara misal olarak gösterilebilir.

Bunların dışındaki bilgiler ise, esasen meri Adli Sicil kanununda yer alan ve adli sicillere geçirilmesi öngörülen bilgileri ihtiva etmektedir.

5. Tasarının 5 inci maddesinde, adli sicil bilgilerinin mahallî ve bölgesel adli sicillerde o yer Cumhuriyet savcılıklarınca merkezî adli sicilde ise Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne verileceği belirtilmiştir.

6. Tasarının 6 ncı maddesinde adli sicil bilgilerini talep edebilecek merci ve kişiler belirlenmiştir. Adli sicil kaydının ilgili ve kamu kurum ve kuruluşları adli sicil bilgilerini talep edebilecektir. Bunun yanı sıra özel kuruluşlara da ilgisinin muvafakatının bulunması kaydıyla bu bilgileri talep edebilmek imkânı getirilmek suretiyle çok sayıda personel çalıştıran kuruluşların taleplerinin kırtasiyeciliğe yol açmaksızın karşılanması amaçlanmıştır.

7. Tasarının 6 ncı maddesine göre adli sicil bilgilerini talep etme ve alma imkânına sahip kişi, kurum ve kuruluşların bu bilgileri açıklama ve verilmiş amacı dışında kullanmaları Tasarının 7 nci maddesi ile yasaklanmış olup; bu yasağa aykırı hareket edenlere verilecek cezalar belirlenmiştir.

8. Tasarının 8 inci maddesi, adli sicildeki kayıtların çıkarılmasında dikkate alınacak esasları göstermektedir.

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 7 nci maddesinde de paralel bir hüküm mevcuttur. Ancak bu hükmün yerinin Adli Sicil ve Adli İstatistik Kanunu olması gerektiği düşüncesiyle bazı değişikliklerle tasarı bünyesine dahil edilmiştir. Keza, Tasarının kanunlaşacağı tarihten sonra diğer kanunlarda değişiklik yapılarak bazı fiillerin suç olmaktan çıkarılması veya bazı fiillere uygulanmakta olan adli cezaların, idari cezalara dönüştürülmesi halinde bunların resen adli sicil kayıtlarından çıkarılması esası getirilmiştir.

9. Tasarının 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, ölüm ve yaş sebebiyle adli sicil bilgilerinin adli sicilden çıkartılmasına dair hükümlere yer verilmektedir.

Meri Adli Sicil Kanununda da, ölen veya 80 yaşını dolduran hükümlülere ait sicil varakalarının adli sicilden çıkarılarak imha edilmesi öngörülmüştür.

Maddenin ikinci fıkrasında ise Anayasamızın 76 ncı maddesi hükmü uyarınca, adli sicilden çıkarılan bilgilerden bu madde kapsamına giren suçlara ait bilgilerin milletvekili adaylığı için talep edilmesi halinde verilmek üzere bilgi arşivinde muhafaza edilmesi öngörülmüştür.

10. Tasarının 10 uncu maddesinde; Tasarının yönetmelik çıkarılmasına konu teşkil eden maddeleri sayılmak suretiyle gösterilmektedir. İşaret olunanlar dışında kalan maddelerle ilgili olarak gerekli görüldüğünde yönetmelikle düzenleme yapılabileceği maddede ayrıca vurgulanmıştır.

11. Bölgesel ve mahallî adli sicillere yapılacak atamalarda yetkili merciler Tasarının 11 inci maddesinde gösterilmiştir.

12. Tasarı kanunlaştığı takdirde 4664 sayılı Kanuna ihtiyaç kalmayacağı cihetle, bu Kanun ile 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 7 nci maddesinde yer alan hususlar Tasarının 8 inci maddesinde yer aldığından söz konusu madde Tasarının 12 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmaktadır.

13. Tasarının Geçici 1 inci maddesinde, bu Tasarıda öngörülen teşkilatlanmanın Tasarının kanunlaşması halinde yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl içinde tamamlanması öngörülmüştür.

14. Tasarının Geçici 2 nci maddesinde; adli sicille ilgili bilgilerin bu Tasarıya göre çıkarılması gereken kayıtların kurulacak bir komisyon marifetiyle bir defaya mahsus olmak üzere belirlenerek adli sicilden çıkartılması öngörülmektedir.

15. Tasarının Geçici 3 üncü maddesinde; Tasarıyla Adli sicil ve adli istatistiğin bilgisayar ortamında toplanması ve değerlendirilmesi esası getirildiği dikkate alınmış ve bu görevi yerine getirmek için lüzumlu olan kadroların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmesi öngörülmüştür.

16. Tasarının 13 üncü maddesi yürürlükle ilgilidir.

17. 14 üncü medde yürütmeye ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/524

Karar No. : 44

19.4.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adli Sicil Kanunu Tasarısı Adalet Bakanı Sayın Mahmut Oltan Sungurlu'nun, Adalet ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı Temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesindeki "Özel kuruluşlar ise bu bilgileri ilgisinin muvafakatını almak suretiyle isteyebilirler." cümlesi gereksiz görülerek madde metninden çıkarılmıştır.

Tasarının 7 nci maddesinin ikinci cümlesinde yer alan "kişi veya" kelimeleri 6 ncı maddeden çıkarılan cümleye paralel olarak metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 8 inci maddesi madde metninin daha sistematik olarak yazılması ve uygulamada kolaylık sağlaması bakımından, (11-15) ve (15-18) yaş grubundaki küçükler için yeni imkânlar getiren hükümlerin ayrı bentler içinde düzenlenmesini temin etmek üzere yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 10, 11, Geçici 1 ve Geçici 2 nci Maddelerinde yer alan "Kanunun" kelimelerinin başına açıklık kazandırmak üzere "bu" kelimesi ilave edilmiştir.

Tasarının 12 nci maddesinde yer alan "657" rakkamı "647" olarak düzeltilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya
Üye
Ledin Barlas
Adana
Üye
Hasan Namal
Antalya
Üye
Aytekin Kotil
İstanbul
Üye
Murat Başesgiöglü
Kastamonu

Başkanvekili
İhsan Nuri Topkaya
Ordu
Kâtip
Gökhan Maraş
Kırşehir
Üye
Kâmil Ateşoğulları
Ankara
Üye
Muhittin Karaman
Gümüşhane
Üye
Ahmet Ersin
İzmir
Üye
Eyüp Cemaletdin Gülpinar
Şanlıurfa

Üye
Güneş Gürseler
Tekirdağ

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/524

Karar No. : 117

4.4.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça, ön havalesi uyarınca "Adalet Komisyonu"nda görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen "Adli Sicil Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 28.3.1990 tarihli 36 ncı birleşiminde Hükümeti temsilen Adalet Bakanının Başkanlığında, Adalet Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşüldü.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, memleketimizde adli sicil çalışmalarının 6.4.1944 tarihinden itibaren 4664 sayılı Kanun ile yürütüldüğü, bu çalışmaların insan eliyle ve dosyalama esasına dayalı olarak yapıldığı ve bunun tabii sonucu olarak hizmetlerin arzu edilen seviyede gerçekleştirilemediği, 40 yılı aşkın bir süredir devam eden uygulama sonucunda ortaya birtakım kanunî boşlukların çıktığı, bugünkü teknik sistemler ve bilgisayar gibi çağın teknik araçlarıyla süratli ve hatasız bir sisteme geçilmesinde geç bile kalındığı ve bütün bu mahzurların giderilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Tasarı ile, Adli sicil bilgilerinin sadece doğum yeri esasına göre tutulması, 6.4.1944 tarihli ve 4664 sayılı kanunda yer almayan, ancak adli sicil kayıtlarına dahil edilmesinde fayda görülen bazı bilgilerin de adli sicil bilgileri arasına alınması, Adalet Bakanlığınca belirlenecek Cumhuriyet Savcılıkları nezdinde, birden çok mahallî adli sicilin birleştirilmesi suretiyle teşkil edilecek bölgesel adli sicillerin tutulması, gibi hususlar yanında, gerekçede belirtilen kanunî boşluklar yeniden düzenlenmektedir.

Bu görüşler ışığı altında tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsendiğinden, Adalet Komisyonu Metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Adalet Komisyonu metninin 6 ncı maddesine "2495 Sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun" gibi, bazı özel kanunlar gereği, özel kuruluşlara da adli sicil bilgilerinin verilmesine imkân sağlaması amacıyla "Özel kanun hükümleri saklıdır." İbaresini eklenmiş, ayrıca maddede yer alan "diplomatik yollar ile" ibaresi yabancı devletler tarafından istenilen bilgilerin müttekabiliyet esaslarına göre verilmesinde yalnız diplomatik yollara başvurulmadığı, adli yardımlaşma sözleşmeleri gereği, doğrudan adli makamlarca da istenebileceği için metinden çıkartılmış ve madde bu değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmiş,

11 inci madde ise, maddede zikredilen personelin kilit personel olması ve temininde güçlüklerle karşılaşılabilceği görüşünden hareketle anılan görevlerde ihtiyaç duyulan durumlarda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilmesine imkân tanınacak şekilde yeniden düzenlenmiş,

1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, Geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeler ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 13 ve 14 üncü maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı : 405)

Başkan
Yusuf Bozkurt Özal
Malatya

Bu Rapor Sözcüsü

Şekki Göğüsger

Kırşehir

Mehmet Deliceoğlu

Adıyaman

Hilmi Ziya Postacı

Aydın

(Muhalefet şerhim eklidir.)

A. Şamil Kazakoğlu

Bolu

Ünal Akkaya

Çorum

İsmail Şengün

Denizli

Töğay Gemalmaz

Erzurum

Erol Zeytinoglu

Eskişehir

Abdullah Aykon Doğan

Isparta

Birgen Keleş

İzmir

(Muhalefet şerhim eklidir.)

Alaettin Kurt

Kocaeli

Ali Talip Özdemir

Konya

Erol Güngör

İzmir

(Muhalefet şerhim eklidir.)

Zeki Çeliker

Siirt

Başkanvekili

Hazım Kutay

Ankara

Mehmet Ali Bilici

Adana

Ömer Okan Çağlar

Aydın

Fenni İslimyeli

Balıkesir

Sait Ekinci

Burdur

Muzaffer Arıcı

Denizli

Erdal Kalkan

Edirne

(7 nci Maddeye muhalifim.)

Mehmet Kahraman

Erzurum

Abdulkadir Ateş

Gaziantep

(Muhalefet şerhim eklidir.)

Ali Topuz

İstanbul

(İmzada bulunamadı)

Mustafa Şahin

Kayseri

Mustafa Dinek

Konya

Sümer Oral

Manisa

Birsel Sönmez

Niğde

Enis Tütüncü

Tekirdağ

(Muhalefet şerhim eklidir.)

Tevfik Ertüzün

Zonguldak

MUHALEFET ŞERHİ

1/524 esas ve 44 karar sayılı adli sicil yasa tasarısının 7 nci maddesinin ikinci paragrafına aşağıdaki gerekçelerle muhalifiz.

1. Basın gibi kitle iletişim araçlarıncı bazı kişiler hakkında kamu oyunun bilgilendirilmesi imkânsız hale gelecektir. Sonuçta basın özgürlüğü kısıtlanacaktır.
2. Bu hüküm şeffaflığı ortadan kaldırabilir. Oysa açıklanan bilgilerin dayanakları mahkeme kararlarıdır ve bu kararlar aleni olup bağımsız yargı organlarıncı verilmektedir. Bu hükümle bağımsız yargı organlarıncı verilmiş olan mahkûmiyet kararlarından Kamuoyunun bilgisi bulunmayacaktır.

Erdal Kalkan
Edirne
Birgen Keleş
İzmir
Erol Güngör
İzmir

Abdulkadir Ateş
Gaziantep
Enis Tütüncü
Tekirdağ
Hilmi Ziya Postacı
Aydın

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Adli Sicil Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Bu Kanun, kesinleşmiş ceza mahkûmiyetlerine ilişkin bilgilerin, otomatik işleme tabi bir sistem kullanılarak toplanmasına, sınıflandırılmasına, değerlendirilmesine, muhafaza edilmesine, yaşatılmasına ve gerektiğinde en seri ve sağlıklı biçimde ilgililere bildirilmesine dair usul ve esasları belirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezî, Bölgesel ve Mahallî Adli Siciller

Merkezî Adli Sicil

MADDE 2. — Yurt dışında doğmuş olan Türk vatandaşları ile Türkiye'de suç işlemiş olan yabancıların kayıtları da dahil, bütün adli sicil kayıtları Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğündeki Merkezî Adli Sicilde tutulur.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicil

MADDE 3. — Bölgesel ve mahallî adli sicil, hükümlülerin doğum yerleri ve kimlik bilgileri esas alınmak suretiyle, o yer Cumhuriyet savcılıklarında tutulur.

Bölgesel adli sicillerin kurulacağı yerler ile buralara bağlanacak mahallî adli siciller Adalet Bakanlığınca tespit edilir.

Adli Sicile Geçirilecek Bilgiler

MADDE 4. — Adli sicile geçirilecek bilgiler şunlardır :

A) Türk adli ve askerî mahkemelerince verilerek kesinleşen;

a) Disiplin cezaları ile sırf askerî suçlar dışındaki ceza mahkûmiyetlerine,

b) Fer'i cezalara,

c) Güvenlik tedbirlerine,

dair kararlar;

B) Anayasa Mahkemesi tarafından Yüce Divan sıfatı ile verilen mahkûmiyet kararları ile Yargıtayın özel kanun hükümleri uyarınca yaptığı yargılama sonunda verdiği cezalara dair kesinleşmiş mahkûmiyet kararları;

C) Yabancı ülke mahkemelerince verilip, kesinleşen ve Türk Hükûmetine bildirilen;

a) Türk kanunlarına göre suç sayılan fiillerden dolayı, Türk vatandaşları hakkında tesis olunan,

b) Türk Devletinin şahsiyetine karşı işlenen bir cürümden veya milletlerarası anlaşmaların kapsamına giren suçlardan dolayı hükmolunan mahkûmiyet kararları;

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Adli Sicil Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
MERKEZİ, BÖLGESEL VE MAHALLİ
ADLİ SİCİLLER

Merkezî Adli Sicil

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicil

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Adli Sicile Geçirilecek Bilgiler

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

Adli Sicil Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Adalet Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
MERKEZİ, BÖLGESEL VE MAHALLİ
ADLİ SİCİLLER

Merkezî Adli Sicil

MADDE 2. — Adalet Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicil

MADDE 3. — Adalet Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Adli Sicile Geçirilecek Bilgiler

MADDE 4. — Adalet Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

D) Aşağıda gösterilen diğer kararlar ve hususlar;

a) Şartla salıverilme, şartla salıverilmenin geri alınması ve ertelenmiş cezaların Türk Ceza Kanununun 95 inci maddesine göre tenfizi hakkındaki mahkeme kararları,

b) Genel ve özel af, zamanaşımı ve şikâyetten vazgeçme gibi sebeplerle aslı ve ferî cezaların ve güvenlik tedbirlerinin ortadan kaldırılması, değiştirilmesi ve azalmasına dair kararlar,

c) Karar düzeltilmesi üzerine verilen ve eski hükümde değişiklik yapan hüküm ve kararlar, yazılı emir üzerine verilen hüküm ve kararlar, muhakemenin iadesi sonucunda verilen ve eski hükümde değişiklik yapan hüküm ve kararlar ile memnu hakların iadesine dair kararlar,

d) Hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezalarının infaz edildiği, ferî cezalarda, güvenlik tedbirlerinde sürenin bittiği, para cezasının hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrildiği hallerde infazın bittiği tarih.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adli Sicil Bilgilerinin Verilmesi

Adli Sicil Bilgilerini Verebilecek Merciler

MADDE 5. — Adli sicil bilgileri; mahallî ve bölgesel adli sicillerde o yer Cumhuriyet savcılıklarınca, merkezî adli sicilde ise Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne verilir.

Adli Sicil Bilgilerini Talep Edebilecek Mercî ve Kişiler

MADDE 6. — Adli sicil bilgilerini, kamu kurum ve kuruluşları ile adli sicil kaydının ilgilisi talep edebilir. Özel kuruluşlar ise, bu bilgileri ilgisinin muvafakatını almak suretiyle isteyebilirler. Yabancı devletler tarafından diplomatik yollar ile istenilen bilgiler müteakibliyet esaslarına göre verilir.

Bilgilerin Gizliliği ve Cezaî Sorumluluk

MADDE 7. — Adli sicilde tutulan bilgiler gizlidir. Bu bilgiler görevlilerce veya talep üzerine alan kişi veya kurum ve kuruluşlarca açıklanamaz ve veriliş amacı dışında kullanılamaz. Bu bilgileri açıklayan veya veriliş amacı dışında kullananlara altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ve beşyüzbin liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Gizliliğe, aykırı hareket eden kamu kurum ve kuruluşlarındaki görevlilere ise, Türk Ceza Kanununun memurlara dair hükümleri uygulanır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ADLİ SİCİL BİLGİLERİNİN VERİLMESİ

Adli Sicil Bilgilerini Verebilecek Merciler

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Adli Sicil Bilgilerini Talep Edebilecek Mercii ve Kişiler

MADDE 6. — Adli sicil bilgilerini, kamu kurum ve kuruluşları ile adli sicil kaydının ilgisi talep edebilir. Yabancı devletler tarafından diplomatik yollar ile istenilen bilgiler mütekabiliyet esaslarına göre verilir.

Bilgilerin Gizliliği ve Cezai Sorumluluk

MADDE 7. — Adli sicilde tutulan bilgiler gizlidir. Bu bilgiler görevlilerce veya talep üzerine alan kurum ve kuruluşlarca açıklanamaz ve verilmiş amacı dışında kullanılamaz. Bu bilgileri açıklayan veya verilmiş amacı dışında kullananlara altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ve beşyüzbin liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Gizliliğe aykırı hareket eden kamu kurum ve kuruluşlarındaki görevlilere ise, Türk Ceza Kanununun memurlara dair hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ADLİ SİCİL BİLGİLERİNİN VERİLMESİ

Adli Sicil Bilgilerini Verebilecek Merciler

MADDE 5. — Adalet Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Adli Sicil Bilgilerini Talep Edebilecek Mercii ve Kişiler

MADDE 6. — Adli sicil bilgilerini, kamu kurum ve kuruluşları ile adli sicil kaydının ilgisi talep edebilir. Özel Kanun hükümleri saklıdır.

Yabancı devletler tarafından istenilen bilgiler mütekabiliyet esaslarına göre verilir.

Bilgilerin Gizliliği ve Cezai Sorumluluk

MADDE 7. — Adalet Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Adlî Sicil Bilgilerinin Adlî Sicilden Çıkartılması

Adlî Sicildeki Kaydın Çıkartılması

MADDE 8. — Cezanın çekildiği veya ortadan kalktığı veya düştüğü tarihten itibaren;

a) Kabahatten mahkûmiyet halinde, diğer bir cürüm veya kabahatten dolayı bir yıl içinde,

b) Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile beş yıldan fazla ağır hapis veya hapis cezasına mahkûmiyet hariç olmak üzere; beş yıl veya daha az ağır hapis veya hapis veya ağır para cezasına mahkûmiyet halinde beş yıl; bu mahkûmiyetin 15 yaşını doldurmamış küçükler hakkında verilmesi halinde iki yıl; 15 yaşını doldurup da 18 yaşını doldurmamış küçükler hakkında verilmesi halinde, diğer bir cürümden dolayı üç yıl içinde,

c) (b) bendindeki silinmesi mümkün olmayan suçlara mahkûmiyetlerin, suçu işlediği zaman 15 yaşını doldurmamış olan küçükler hakkında verilmesi halinde beş yıl, 15 yaşını doldurup da 18 yaşını doldurmamış küçükler hakkında verilmesi halinde ise; diğer bir cürümden dolayı on yıl içinde,

Evvelce verilen ceza cinsinden bir cezaya veya daha ağır bir cezaya mahkûm olmadığı takdirde ilgilinin, Cumhuriyet savcısının veya Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren mahkemece veya talep edenin bulunduğu yer asliye ceza mahkemesince duruşma yapılmaksızın adlî sicildeki kaydın çıkartılmasına karar verilir. Ertelenmiş olan hükmün esasen vaki olmamış sayıldığı hallerde ise, bu tarih esas alınır. Bu kararların bir örneği Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucu suç olmaktan çıkarılan veya idarî nitelikte cezaya dönüştürülen suçlarla ilgili bilgiler Adalet Bakanlığı Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne resen adlî sicil kayıtlarından çıkartılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ADLİ SİCİL BİLGİLERİNİN ADLİ
SİCİLDEN ÇIKARTILMASI

Adli Sicildeki Kaydın Çıkarılması

MADDE 8. — Cezanın çekildiği veya ortadan kalktığı veya düştüğü tarihten itibaren;

a) Kabahatten mahkûmiyet halinde, diğer bir cürüm veya kabahatten dolayı bir yıl içinde,

b) Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile beş yıldan fazla ağır hapis veya hapis cezasına mahkûmiyet hariç olmak üzere; beş yıl veya daha az ağır hapis veya hapis veya ağır para cezasına mahkûmiyet halinde diğer bir cürümden dolayı beş yıl içinde,

c) (b) bendindeki silinmesi mümkün olmayan suçlara mahkûmiyetlerin; suçu işlediği zaman 15 yaşını doldurmamış olan küçükler hakkında verilmesi halinde diğer bir cürümden dolayı beş yıl içinde, suçu işlediği zaman, 15 yaşını doldurup da 18 yaşını doldurmamış küçükler hakkında verilmesi halinde diğer bir cürümden dolayı on yıl içinde,

d) (b) bendine göre silinmesi mümkün bulunan suçlara mahkûmiyetlerin; suçu işlediği zaman 15 yaşını doldurmamış olan küçükler hakkında verilmesi halinde diğer bir cürümden dolayı iki yıl içinde, suçu işlediği zaman 15 yaşını doldurup da 18 yaşını doldurmamış küçükler hakkında verilmesi halinde diğer bir cürümden dolayı üç yıl içinde,

Evvelce verilen ceza cinsinden bir cezaya veya daha ağır bir cezaya mahkûm olunmadığı takdirde ilgilinin, Cumhuriyet savcısının veya Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren mahkemece veya talep edenin bulunduğu yer asliye ceza mahkemesince duruşma yapılmaksızın adli sicildeki kaydın çı-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ADLİ SİCİL BİLGİLERİNİN ADLİ
SİCİLDEN ÇIKARTILMASI

Adli Sicildeki Kaydın Çıkarılması

MADDE 8. — Adalet Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ölüm ve Yaş Sebebiyle Adli Sicilden Çıkarılacak ve Adli Sicilde Muhafaza Edilecek Bilgiler

MADDE 9. — Ölen veya 80 yaşını tamamlamış hükümlülere ait adli sicil kayıtları Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne merkezî, bölgesel ve mahallî adli sicilden çıkarılır.

Bu Kanunun 8 inci maddesi ile bu maddeye göre adli sicilden çıkarılan bilgilerden Anayasanın 76 ncı maddesinde sayılan suçlara ait olanlar, milletvekili adaylığı için talep edildiğinde verilmek üzere bilgi arşivinde muhafaza edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelik

MADDE 10. — Bu Kanunun;

- a) 6 ncı maddesinde gösterilen adli sicil bilgilerinin isteniliş ve cevap verme usulleri,
- b) Diğer maddelerin uygulama usul ve esasları,

Adalet Bakanlığınca Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicildeki Atamalar

MADDE 11. — Bölgesel ve mahallî adli sicildeki şube müdürü, şef, sistem çözümleyicileri, programcılar, mühendisler, bilgisayar işletmenleri, veri hazırlama ve kontrol işletmenleri, istatistikçiler ve anketörler Adalet Bakanlığınca; diğer personel, bağlı olduğu adalet komisyonunca atanırlar.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kartılmasına karar verilir. Ertelemiş olan hükmün esasen vaki olmamış sayıldığı hallerde ise, bu tarih esas alınır. Bu kararların bir örneği Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucu suç olmaktan çıkarılan veya idarî nitelikte cezaya dönüştürülen suçlarla ilgili bilgiler Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne re'sen adli sicil kayıtlarından çıkartılır.

Ölüm ve Yaş Sebebiyle Adli Sicilden Çıkarılacak ve Adli Sicilde Muhafaza Edilecek Bilgiler

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ölüm ve Yaş Sebebiyle Adli Sicilden Çıkarılacak ve Adli Sicilde Muhafaza Edilecek Bilgiler

MADDE 9. — Adalet Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Yönetmelik

MADDE 10. — Bu Kanunun;

- a) 6 ncı maddesinde gösterilen adli sicil bilgilerinin isteniliş ve cevap verme usulleri,
- b) Diğer maddelerin uygulama usul ve esasları,

Adalet Bakanlığınca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicildeki Atamalar

MADDE 11. — Bölgesel ve mahallî sicildeki şube müdürü, şef, sistem çözümleyicileri, programcılar, mühendisler, bilgisayar işletmenleri, veri hazırlama ve kontrol işletmenleri, istatistikçiler ve anketörler Adalet Bakanlığınca; diğer personel, bağlı olduğu adalet komisyonunca atanırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Yönetmelik

MADDE 10. — Adalet Komisyonu metninin 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bölgesel ve Mahallî Adli Sicildeki Atamalar

MADDE 11. — Bölgesel ve mahallî adli sicildeki şube müdürü, şef, sistem çözümleyicileri, programcılar, mühendisler, bilgisayar işletmenleri, veri hazırlama ve kontrol işletmeleri, istatistikçiler ve anketörler Adalet Bakanlığınca; diğer personel, bağlı olduğu Adalet Komisyonunca atanırlar. Genel Müdürlük merkezi ile bölgelerde anılan görevlerde ihtiyaç duyulan durumlarda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Kaldırılan Hükümler

MADDE 12. — 4664 sayılı Adli Sicil Kanunu ile 657 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen adli sicil ve istatistik sisteminin bütün yurtta kuruluşu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde tamamlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne toplanmış olup, işleme tabi tutulan veya tutulamayan adli sicil bilgilerinden, bu Kanunun 8 ve 9 uncu maddelerine göre çıkartılması gereken kayıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, bu Genel Müdürlüğün teklifi ve Bakanlığın onayı ile teşekkül edecek Komisyon tarafından adli sicilden çıkartılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Ekli listelerde belirtilen kadrolar ihdas edilerek, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı Cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kaldırılan Hükümler

MADDE 12. — 4664 Sayılı Adli Sicil Kanunu ile 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen adli sicil ve istatistik sisteminin bütün yurttaki kuruluşu bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl içinde tamamlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne toplanmış olup, işleme tabi tutulan veya tutulmayan adli sicil bilgilerinden, bu Kanunun 8 ve 9 uncu maddelerine göre çıkartılması gereken kayıtlar, bir defaya mahsus olmak üzere, bu Genel Müdürlüğün teklifi ve Bakanlığın onayı ile teşekkül edecek Komisyon tarafından adli sicilden çıkartılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Tasarının Geçici 3 üncü maddesi ekli listelerle birlikte Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kaldırılan Hükümler

MADDE 12. — Adalet Komisyonu metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Adalet Komisyonu metninin Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Adalet Komisyonu metninin Geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Adalet Komisyonu metninin Geçici 3 üncü maddesi ekli listelerle birlikte aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

8.11.1988

<i>T. Özal</i> Başbakan	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. <i>İ. K. Erdem</i>	Devlet Bakanı <i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı <i>A. Tenekeci</i>	Devlet Bakanı <i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı <i>A. Bozer</i>	Devlet Bakanı <i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı <i>A. Kahveci</i>	Devlet Bakanı <i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı <i>C. Çiçek</i>	Adalet Bakanı <i>M. Topaç</i>
Millî Savunma Bakanı <i>E. Vuralhan</i>	İçişleri Bakanı <i>M. Kalemlî</i>
Dışişleri Bakanı <i>A. M. Yılmaz</i>	Maliye ve Gümrük Bakanı <i>A. K. Alptemoçin</i>
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı <i>H.C. Güzel</i>	Bayındırlık ve İskan Bakanı <i>İ. S. Giray</i>
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı <i>N. Kütaoççu</i>	Ulaştırma Bakanı <i>E. Pakdemirli</i>
Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı <i>H. H. Doğan</i>	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı <i>İ. Aykut</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı <i>Ş. Yürür</i>	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı <i>F. Kurt</i>
Kültür ve Turizm Bakanı <i>M. T. Tüz</i>	

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonununun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 13. — Adalet Komisyonu metninin 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 14. — Adalet Komisyonu metninin 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

UNVANI	SINIFI	DERECE	ADET
Bilgi İşl. Md.	GİH	1	1
Bilgi İşl. Md.	GİH	2	1
Bilgi İşl. Md.	GİH	3	1
			3

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

UNVANI	SINIFI	DERECE	ADET
1. Şube Müdürü	GİH	3	5
2. Şube Müdürü	GİH	4	10
3. Şef	GİH	4	20
4. Şef	GİH	5	40
5. Şef	GİH	6	51
			126